

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/142/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122200815
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122200815.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Janka Benkovičová a Mgr. Matúš Staríček, v právnej veci žalobkyne: BIBO elektro, s.r.o., so sídlom Štúrova 52, Hlohovec, IČO: 44 769 466, zastúpenej splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s.r.o., so sídlom Hollého 20, Hlohovec, IČO: 47 256 371, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX/XX, D., o návrhu žalobkyne na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 30C/10/2022-125 zo dňa 01.03.2022 v znení opravného uznesenia č. k. 30C/10/2022-263 zo dňa 07.10.2022, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh žalobkyne na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1 a 2 písm. d/, § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1, § 343 ods. 1 a 2, § 344 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 151a a § 151b ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a § 67a, § 67c ods. 1 a 2, § 67f ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa žalobou s návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia doručenými súdu dňa 09.02.2022 domáhala voči žalovanému zaplata sumy 81.822,08 eur s príslušenstvom titulom pohľadávky na zaplata kúpnej ceny a zároveň nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktorým by súd zriadil v prospech žalobkyne záložné právo k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalovaného, a to: nebytový priestor č. 1 na X. podlaží bytového domu XX b.j. + 2 nebytové priestory so súpisným číslom XXXX, vchod : ul. C., ktorý je postavený na pozemku parc. č. 741/4, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, k.ú. D., okres Hlohovec, obec D., a prísluňajúcemu podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na prísluňstve a pozemku parcely registra „C“ parc. č. 741/4, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 619 m² (ďalej len „nebytový priestor“), za účelom zabezpečenia nároku žalobkyne vo výške 81.822,08 eur s prísluňstvom, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Súd prvej inštancie po preskúmaní návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia s prílohami a oboznámení sa s aktuálnym výpisom z listu vlastníctva XXXX pre k.ú. D. dospel k záveru, že žalobkyňa, v mene ktorej ako konateľ konal žalovaný, kúpnu zmluvou zo dňa 01.02.2022 previedla na žalovaného vlastnícke právo k nebytovému priestoru za kúpnu cenu 81.822,08 eur, ktorá mala byť uhradená započítaním proti pohľadávke žalovaného na vrátenie pôžičky. Nebytový priestor je zaťažný záložným právom v prospech žalovaného. Podľa výpisu z LV ku dňu 08.02.2022 priloženého žalobkyňou (aj ku dňu 28.02.2022) je vlastníkom nebytového priestoru žalobkyňa a na LV je vyznačená plomba na základe V-218/2022 (kúpna zmluva). Žalobkyňa tiež osvedčila, že žalovaný má voči žalobkyňi pohľadávku na vrátenie pôžičky, žalobkyňa eviduje svoj záväzok vo svojom účtovníctve od 09.07.2009 (s uvedením dátumu pôžičky 07.07.2009), pôvodne vo výške 158.003,05 eur, k 31.12.2009 žalobkyňa

evidovala neuhradený zostatok pôžičky vo výške 152.003,05 eur. Žalobkyňa a žalovaný zmluvou o zriadení záložného práva zo dňa 06.09.2011 zriadili na zabezpečenie záväzku na vrátenie pôžičky poskytnutej žalobkyni E. B. dňa 07.07.2009, ktorá na základe dedičského konania prešla na žalovaného ako právneho nástupcu veriteľa, záložné právo na nebytový priestor. Pohľadávka na vrátenie pôžičky ku dňu uzatvorenia zmluvy o zriadení záložného práva bola vo výške 148.003,05 eur. Súd mal z účtovnej závierky žalobkyne za rok 2020 osvedčené, že žalobkyňa mala ku dňu 31.12.2020 záporné základné imanie a v roku 2020 aj predchádzajúcom roku dosiahla stratu. Z kúpnej zmluvy zo dňa 17.09.2009 vyplýva, že žalobkyňa nadobudla nebytový priestor za kúpnu cenu 158.003,05 eur. Z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. C. vyplýva, že žalovaný je vlastníkom rodinného domu súp. č. 78 na poz. parc. č. 13/1 a pozemkov parc. č. 13/1 a 18/2 spolu o výmere 324 m². Žalobkyňa netvrdila ani neosvedčila, že by bola spoločnosť v kríze v čase uzavretia zmluvy o pôžičke, ktorej veriteľom je žalovaný (07.07.2009) alebo v čase zriadenia záložného práva na zabezpečenie predmetnej pôžičky (06.09.2011).

Žalobkyňa v žalobe s návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia odôvodnila existenciu žalovanej pohľadávky tým, že žalobkyňa na základe kúpnej zmluvy previedla na žalovaného nebytový priestor, žalovaný sa zaviazal na zaplatenie kúpnej ceny vo výške 81.822,08 eur. Kúpna cena mala byť uhradená zápočtom, ktorý je však podľa žalobkyne neplatným právnym úkonom z dôvodu rozporu s dobrými mravmi a so zákonom, keď žalobkyňa je spoločnosťou v kríze a zápočet pohľadávky na vrátenie pôžičky proti pohľadávke na zaplatenie kúpnej ceny je neplatný z dôvodu zákazu vrátenia plnenia nahrádzajúceho vlastné zdroje v zmysle § 67f ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalobkyňa uvádzala, že kúpna cena nebytového priestoru je neprimerane nízka, čo osvedčila kúpnu zmluvou, na základe ktorej žalobkyňa nadobudla nebytový priestor. Keďže sa však v konaní domáha zaplatenia kúpnej ceny v zmysle uzavretej kúpnej zmluvy, je zrejmé, že uzavretú kúpnu zmluvu považuje za platne uzavretú, jej platnosť nenamieta, a preto súd prvej inštancie posúdil túto skutočnosť iba v kontexte namietaného rozporu započítacieho prejavu s dobrými mravmi.

Podľa názoru súdu prvej inštancie zo žaloby s návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nie je jednoznačne zrejmé, či mal záväzok na zaplatenie kúpnej ceny zaniknúť započítacím prejavom zakotveným priamo v kúpnej zmluve alebo neskorším zápočtom, keď žalobkyňa na viacerých miestach žaloby uvádza, že malo ísť o jednostranné započítanie a zápočet v kúpnej zmluve predstavuje jednoznačne započítanie obojstrannou dohodou zmluvných strán. V oboch prípadoch (t. j. aj v prípade zápočtu v zmluve aj v prípade neskoršieho zápočtu) súd prvej inštancie nezistil, že by išlo o vrátenie plnenia nahrádzajúce vlastné zdroje, keď v zmysle § 67c Obchodného zákonníka by muselo ísť o pôžičku, ktorá bola poskytnutá spoločnosti počas krízy alebo by musela byť jej splatnosť počas krízy odložená alebo predĺžená. Takéto skutočnosti v konaní tvrdené ani osvedčené neboli. Ani v prípade osvedčenia skutočnosti, že spoločnosť bola v kríze v roku 2020 by takáto skutočnosť automaticky neznamenalala, že nemôže vrátiť akékoľvek plnenie zákonom vymedzenému okruhu osôb, ale nemôže vrátiť len také plnenie, pri ktorom záväzok na vrátenie vznikol alebo bol predĺžený v stanovenom čase - počas trvania krízy. Keďže žalobkyňa netvrdila, ani neosvedčila, že by záväzok spoločnosti na vrátenie pôžičky vznikol v čase, kedy bola spoločnosť v kríze alebo že by jeho splatnosť bola počas krízy odložená, keď v žalobe tvrdila a osvedčovala len skutočnosti týkajúce sa pomerov spoločnosti v roku 2020 a záväzok na vrátenie pôžičky vznikol v roku 2009, súd nemal osvedčené, že by bol porušený zákaz vrátenia plnení nahrádzajúcich vlastné zdroje. Aj v prípade, ak by vykonaním zápočtu bol porušený zákaz vrátenia plnení nahrádzajúcich vlastné zdroje, následkom takéhoto porušenia zákazu by nebola neplatnosť predmetného zápočtu, ale vznik osobitného nároku spoločnosti (žalobkyne) na vrátenie predmetného plnenia v zmysle § 67f ods. 2 Obchodného zákonníka, pričom konatelia spoločnosti spoločne a nerozdielne ručia spoločnosti za jeho splnenie. Vzhľadom na uvedené, zo skutočností tvrdených a osvedčených žalobkyňou nevyplýva, že by započítaním pohľadávky žalovaného na vrátenie pôžičky a pohľadávky žalobkyne na zaplatenie kúpnej ceny došlo k porušeniu zákona (v rozsahu tvrdenom žalobkyňou), ktoré by spôsobovalo neplatnosť predmetného zápočtu. Zároveň súd nemal osvedčené, že by samotný zápočet bol v rozpore s dobrými mravmi, keď žalobkyňa zjavne považuje samotnú zmluvu za platnú (čo vyplýva z toho, že sa na jej základe domáha plnenia v tomto konaní) a nerozporuje existenciu vzájomných záväzkov žalobkyne a žalovaného.

Žalobkyňa sa domáha nariadenia zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva na nebytovom priestore. Nariadenie takéhoto zabezpečovacieho opatrenia však nie je právne možné, nakoľko zabezpečovacím opatrením možno zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo majetkových hodnotách dlžníka, t.j. v prípade vecí musí ísť o veci vo vlastníctve dlžníka. V čase podania návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia ani v čase vydania uznesenia však žalovaný nebol zapísaný ako vlastník nebytového priestoru na príslušnom liste vlastníctva, keď ako vlastníčka nebytového priestoru bola a stále je zapísaná žalobkyňa. Návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia bol preto podaný minimálne predčasne.

K námietke žalobkyne, podľa ktorej čl. IV. bod 2 kúpnej zmluvy zo dňa 01.02.2022 je neurčitým a nezrozumiteľným, nakoľko nie je zrejmé, v akej výške došlo k jednostrannému zápočtu pohľadávky z titulu kúpnej ceny a pohľadávky z titulu pôžičky, súd prvej inštancie opakovane poukázal na to, že započítací prejav v kúpnej zmluve nie je jednostranným zápočtom, ale dvojstrannou dohodou o započítaní. Z podania žalobkyne nie je zrejmé, či k započítaniu pohľadávok malo dôjsť uvedeným ustanovením zmluvy alebo neskôr samostatným zápočtom. Súd prvej inštancie sa stotožnil s tvrdením žalobkyne, že započítací prejav zakotvený v kúpnej zmluve nie je dostatočne určitý, keď neobsahuje výšku, v akej sa jednotlivé pohľadávky vzájomne započítavajú. Avšak aj v prípade, ak by mala pohľadávka zaniknúť uvedeným započítacím prejavom, ktorý obsahuje zmluva, a tento by bol neplatný z dôvodu jeho neurčitosti, neboli by naplnené ďalšie podmienky na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to obava, že exekúcia bude ohrozená. Žalobkyňa sama v návrhu uvádza, že žalovaný má pohľadávku voči žalobkyni vo výške presahujúcej kúpnu cenu podľa predloženej kúpnej zmluvy a zároveň je konateľom žalobkyne, preto žalovaný a žalobkyňa môžu kedykoľvek jednostranne alebo dohodou započítať uvedené pohľadávky v rozsahu, v akom sa vzájomne kryjú, a to aj s poukazom na to, že takýto zápočet nie je v rozpore so zákazom vrátenia plnenia nahrádzajúceho vlastné zdroje. Sama žalobkyňa tiež uvádza, že na základe kúpnej zmluvy by mal žalovaný nadobudnúť nebytový priestor, ktorého hodnota presahuje výšku dohodnutej kúpnej ceny (a pohľadávka žalobkyne na zaplatenie kúpnej ceny tak môže byť uspokojená o.i. aj z tejto nehnuteľnosti), pričom v návrhu ani sama žalobkyňa netvrdí, že by mal žalovaný záujem nebytový priestor po jeho nadobudnutí predať.

Súd prvej inštancie tak nemal osvedčené splnenie podmienok pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, keď nemal osvedčené skutočnosti odôvodňujúce danosť práva, ktoré žalobkyňa opiera o neplatnosť zápočtu pre porušenie zákazu vrátenia vkladov nahrádzajúcich vlastné zdroje, ani obavu z ohrozenia exekúcie, keď žalovaný je veriteľom pohľadávky voči žalobkyni, ktorá môže slúžiť na uspokojenie pohľadávky (zápočet) v prípade neplatnosti započítacieho prejavu z dôvodu neurčitosti a na základe kúpnej zmluvy by mal žalovaný nadobudnúť nebytový priestor, ktorý tiež môže slúžiť na zabezpečenie pohľadávky. Z uvedeného dôvodu, a tiež z dôvodu, že žalovaný v čase vydania uznesenia nie je vlastníkom nebytového priestoru, na ktorom malo byť podľa návrhu žalobkyne zriadené záložné právo, súd návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol s tým, že o náhrade trov konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa s návrhom, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a nariadil zabezpečovacie opatrenie v ňou požadovanom znení. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že návrhom sa domáha voči žalovanému zaplatenia sumy 81.822,08 eur s príslušenstvom. Svoj návrh odvodňuje tým, že dňa 01.02.2022 uzatvoril žalovaný ako kupujúci so žalobkyňou ako predávajúcou (pričom v mene žalobkyne konal žalovaný ako konateľ) kúpnu zmluvu, ktorej predmetom je nehnuteľnosť, v ktorej žalobkyňa vykonáva svoju podnikateľskú činnosť (nebytový priestor). Kúpna cena nebola zo strany žalovaného žalobkyni zaplatená. Voči pohľadávke žalobkyne z kúpnej zmluvy na zaplatenie kúpnej ceny za predmetné nehnuteľnosti zo strany žalovaného započítal žalovaný svoju pohľadávku voči žalobkyni, ktorá vyplýva zo zmluvy o pôžičke (uvedená pôžička bola uzatvorená dňa 07.07.2009 medzi spoločnosťou žalobkyne a poručiteľom E. B., ktorý požičal žalobkyni sumu 148.003,05 eur, a to na nadobudnutie nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom prevodu, pričom na základe Osvedčenia o dedičstve vydaného notárkou JUDr. Ivicou Hodálovou sp. zn. 6D/471/2010, Dnot 3/2010 zo dňa 16.12.2010 žalovaný nadobudol predmetnú pohľadávku a stal sa novým veriteľom

žalobkyne) a ktorá je zabezpečená záložným právom uvedeným na liste vlastníctva č. XXXX, k.ú. D.. Žalobkyňa považuje tento zápočet vzájomných záväzkov a pohľadávok za neplatný a to z dôvodu ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že svojím účelom odporuje zákonu a prieči sa dobrým mravom. K prevodu nehnuteľností došlo vtedy, kedy je žalobkyňa v kríze v zmysle § 67a ods. 1 Obchodného zákonníka v čase vykonania tohto zápočtu, pričom žalovaný zvýhodnil seba aj pred inými veriteľmi žalobkyne. Jednostranné započítanie pohľadávok odporuje zákonu z dôvodu porušenia zákazu vrátenia plnenia nahrádzajúceho vlastné zdroje podľa § 67f ods. 1 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje žalobkyňa toto jednostranné započítanie pohľadávok zo strany žalovaného za absolútne neplatný právny úkon. Má za to, že zároveň došlo k porušeniu zákazu ustanovení o vrátení vkladu nahrádzajúceho vlastné zdroje spoločnosti v kríze a preto je žalovaný povinný nahradiť kúpnu cenu, ktorú doposiaľ neuhradil. Žalobkyňa je spoločnosťou v kríze, nakoľko má záporné vlastné imanie -14.200 eur za rok 2021 a -7.028 eur za rok 2020. Podľa žalobkyne je dôvodný návrh vo veci samej a po preukázaní majetkových pomerov je dôvodné vydanie zabezpečovacieho opatrenia, nakoľko majetkové pomery žalovaného neodôvodňujú splnenie prípadného rozsudku. Žalobkyňa má za to, že súd arbitrárne a bez náležitého odôvodnenia zamietol tento návrh bez toho, aby jednoznačne právne argumentoval, prečo spoločnosť nie je v kríze, keď vlastné imanie spoločnosti je po dva posledné účtovné roky záporné.

Žalovaný v podaní zo dňa 07.06.2022 navrhol odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Žalovaný spochybnil pôvod pohľadávky žalobkyne vo výške 81.822,08 eur a v celom rozsahu poprel jej existenciu. Naopak, má za to, že má voči žalobkyňi pohľadávku vo výške 148.003,50 eur a v jeho prospech svedčí aj záložné právo, ktorým bola táto pohľadávka na majetku žalobkyne zabezpečená. Žalovaný má za to, že pohľadávka i záložné právo nezanikli. Pohľadávka žalovaného bola priznaná na základe rozhodnutia – Osvedčenie o dedičstve sp. zn. 6D/471/2010, Dnot 3/2010, ktoré dňa 16.12.2010 vydala notárka JUDr. Ivica Hodálová, PhD., pričom žalobkyňa v inom konaní (sp. zn. 30C/11/2022) tvrdí, že uplynutím 10 ročnej premlčanej doby pohľadávka zanikla dňa 16.12.2020 a v nadväznosti na to (s poukazom na § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka tretia veta a contrario) zaniklo aj záložné právo, ktoré túto pohľadávku zabezpečovalo. Vyššie označené osvedčenie o dedičstve nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve až dňa 01.01.2011. Podľa § 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka platí, že pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, čo v danom prípade je dňa 01.01.2011, z čoho potom vyplýva, že 10-ročná premlčacia doba (§ 110 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka) uplynula dňa 01.01.2021. Žalovaný poukázal tiež na tú skutočnosť, že dňa 28.12.2020 bola medzi ním na jednej strane a žalobkyňou na strane druhej uzavretá Dohoda o novácii záväzku z citovaného Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 6D/471/2010, Dnot 3/2010, ktorá dohoda sa právne opiera najmä o §§ 570-572 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej peňažný záväzok žalobkyne splatiť žalovanému 148.003,50 eur sa obnovil a s ním sa s poukazom na znenie § 572 ods. 1 Občianskeho zákonníka obnovilo aj záložné právo, ktorým bol zabezpečený pôvodný záväzok, nakoľko žalobkyňa súhlasila s tým, aby sa za inovovaný záväzok ručilo v zmysle pôvodnej záložnej zmluvy zo dňa 06.09.2011, ktorá bola uzavretá medzi žalovaným ako záložným veriteľom a žalobkyňou ako záložcom. Novácia peňažného záväzku vykonaná dohodou (zmluvou) zo dňa 28.12.2020 bola vykonaná ešte pred uplynutím 10 ročnej premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, ale ak by bola uzavretá aj v čase, keď boli predmetná pohľadávka žalobkyne 148.003,50 eur a na ňu nadväzujúce akcesorické záložné právo zaniknuté (ako tvrdí žalobkyňa dňom 16.12.2020), nie je to na vadu platnosti novácie záväzku, pretože nováciu záväzku je možné urobiť s poukazom na znenie § 570 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj vo vzťahu k premlčanému záväzku za predpokladu dodržania písomnej formy (čo v danom prípade dodržané bolo). Okrem toho v čl. V. Dohody o novácii peňažného záväzku zo dňa 28.12.2020 sa vyslovene uvádza, že dlžník (v tomto konaní žalobkyňa) pristupuje na nováciu aj v situácii, keď by bol pôvodný záväzok sčasti alebo úplne premlčaný. Dohodu o novácii zo dňa 28.12.2020 uzavreli na to oprávnené subjekty, pričom išlo o rovnaké subjekty, ktoré dňa 06.09.2011 uzavreli Zmluvu o zriadení záložného práva. Žalovaný má za to, že podaná žaloba je celkom zjavne nedôvodná.

Žalobkyňa v podaní zo dňa 04.07.2022 zotrvala na ňou podanom odvolaní. Nesúhlasila s tvrdením žalovaného, že ide o zjavne nedôvodnú žalobu, nakoľko súd v tejto veci rozhodol o čiastočnom oslobodení od súdneho poplatku, pričom v tomto štádiu konania okrem kritéria ekonomického musel

zvážiť aj tú okolnosť, či nejde v tomto prípade bezúspešné uplatňovanie práva. Uviedla, že pohľadávka žalovaného vo výške 148.003,50 eur je premlčaná a z dôvodu premlčania pohľadávky zaniklo aj záložné právo, ktoré malo zabezpečovať pohľadávku žalovaného. Žalovaný mal priznanú pohľadávku na základe dedičského rozhodnutia sp. zn. 6D 471/2010 vydaného notárkou JUDr. Ivicou Hodálovou, PhD.. Kvalifikovaným plynutím času došlo k premlčaniu pohľadávky žalovaného a v nadväznosti na to s poukazom na ustanovenie § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka zaniklo aj záložné právo, ktoré túto pohľadávku žalovaného zabezpečovalo. Následne žalovaný do konania ako listinu predložil zjavne antedatovanú listinu nazvanú ako „Zmluva o pôžičke“ zo dňa 28.12.2020, ktorá však bola vyhotovená v čase od 08.06.2022 do dňa 14.06.2022, nakoľko dňa 08.06.2022 zobrať žalovaný z predajne spoločnosti žalobkyne firemnú pečiátku a opatril uvedenú listinu pečiátkou tejto spoločnosti. Na žalovaného je podané trestné oznámenie. Predmetná listina predstavuje absolútne neplatný právny úkon. Žiadna novácia ako nový záväzok nie je uvedená ani v účtovníctve žalobkyne.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že žalobkyňa použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Podľa § 343 ods. 1 CSP, zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 343 ods. 2 CSP, záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je správnosť postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý napadnutým uznesením zamietol návrh žalobkyne na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

Odvolací súd v celom rozsahu preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správny skutkovým zisteniam pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie nároku na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi žalobkyne. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty žalobkyne nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal odchyliť od záveru prvoinštančného súdu o potrebe zamietnutia návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa nasledovné:

Právny inštitút zabezpečovacieho opatrenia predstavuje osobitný procesný postup zakotvený v CSP. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná alebo už bola judikovaná s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo neuspokojenia pohľadávky veriteľa. Uvedený právny inštitút sa vyznačuje aj tou osobitosťou, že pred vydaním rozhodnutia nie je nevyhnutné vykonať dokazovanie o všetkých relevantných skutkových okolnostiach, ale postačuje osvedčovanie základných skutočností. Medzi základné osvedčované skutočnosti patrí záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a tiež dôvodnosť obavy, že exekúcia bude ohrozená. Je úlohou súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, aby posúdil, či sú uvedené zákonné predpoklady splnené. V prípade nariadenia zabezpečovacieho opatrenia vzniká tzv. sudcovské záložné právo. Zabezpečovacie opatrenie pritom nie je možné stotožniť s exekučným záložným právom. Trvanie zabezpečovacieho opatrenia nie je síce podmienené právoplatným skončením veci, ale bez existencie meritórneho rozhodnutia stráca praktický význam, nakoľko výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím. Zabezpečovacie opatrenie zásadne neprejudikuje práva a oprávnené záujmy strán konania (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/12/2018 zo dňa 27.03.2018, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/4/2019 zo dňa 13.06.2019, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/76/2017 zo dňa 25.05.2017).

Zo zákonnej formulácie zabezpečovacieho opatrenia vyplýva, že základnými predpokladmi pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sú: 1. návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, 2. existencia peňažnej pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená prostredníctvom záložného práva, 3. spôsobilý predmet záložného práva, t. j. veci, práva a iné majetkové hodnoty dlžníka a 4. existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie.

Z dikcie ustanovenia § 343 ods. 1 CSP jednoznačne vyplýva, že zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka (v danom prípade ide o nehnuteľnosti). K momentu zriadenia záložného práva na nehnuteľnostiach rozhodnutím súdu musia byť tieto vo vlastníctve dlžníka, čo v podmienkach predmetnej veci nebolo splnené. Nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorým sa žalobkyňa domáhala nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, neboli ani v čase podania návrhu na súd, ani v čase rozhodovania súdu prvej inštancie vo vlastníctve žalovaného, t. j. uvádzaného dlžníka, a to i s prihliadnutím na § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností (porovnaj s uznesením Krajského súdu v Žiline z 19.04.2018 sp. zn. 14Cob/63/2018 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 19.04.2018 sp. zn. 4Co/79/2018). V čase podania návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ani v čase vydania napadnutého uznesenia žalovaný nebol zapísaný ako vlastník nebytového priestoru na príslušnom liste vlastníctva, na ktorom je ako vlastníčka nehnuteľností zapísaná žalobkyňa. Pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia preto nebola splnená podmienka a to, že súd môže zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka. Je potrebné uviesť, že rovnaký názor, vyslovený už aj súdom prvej inštancie, nemožno považovať za reštriktívny spôsob výkladu zákona. Výklad CSP nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné (čl. 3 ods. 2 veta prvá CSP).

Nad rámec uvedeného odvolací súd dopĺňa, že veriteľom navrhované zabezpečovacie opatrenie sleduje zaistenie budúcej exekúcie voči dlžníkovi. Okrem existencie nároku musí však veriteľ osvedčiť i to, že bez nariadenia zabezpečovacieho opatrenia by bola prípadná budúca exekúcia voči dlžníkovi ohrozená, pričom obava, že exekúcia bude ohrozená, musí byť reálna a musí hroziť bezprostredne. Dôvodom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia môžu byť len skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť ohrozený. Ani existencia dlhu ešte sama osebe nemôže byť dôvodom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Medzi skutočnosťami, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia by bol ohrozený, je predovšetkým také konanie žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom exekúcie postihnúť alebo iné, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obo/144/97; zverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 20/1998). Po preskúmaní návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, jeho príloh i odôvodnenia odvolaním napadnutého uznesenia, odvolací súd dospel tiež k záveru, že žalobkyňa neposkytla dostatočné dôkazy, ktoré by jednoznačne osvedčili potrebu neodkladnej úpravy pomerov z dôvodu hrozby zmarenia exekúcie.

Vedený opísanými úvahami odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, v dôsledku čoho návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nebolo možné vyhovieť. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, ktoré viedli k potvrdeniu napadnutého uznesenia, odvolací súd sa ďalšími námietkami uvádzanými v odvolacom konaní nezaoberal, keďže neboli spôsobilé ovplyvniť jeho rozhodnutie.

O nároku na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho konania) o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia rozhodne aj bez návrhu súd (prvej inštancie) v rozhodnutí, ktorým sa konanie (vo veci samej) bude končiť (§ 262 ods. 1 CSP).

Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).